

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1485
van **SOFIE MERTENS**
datum: 21 juni 2023

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Kunstwerken - Aanrijdingen en ongevallen

In de pers worden we regelmatig geconfronteerd met berichten over ongevallen en aanrijdingen tegen bruggen en viaducten. De gevolgen zijn vaak groot. Het gaat niet alleen om schade aan de infrastructuur, er vallen helaas ook gewonden te betreuren.

1. Hoeveel kunstwerken telde Vlaanderen op 1 januari van de jaren 2018 tot 2023? Graag relatieve en absolute cijfers van 1 januari 2018 tot en met 30 juni 2023. Graag een overzicht:
 - a) Per jaar;
 - b) Per gemeente;
 - c) Per provincie;
 - d) Per type kunstwerk (bruggen, viaducten, tunnels,...).
2. Hoeveel kunstwerken werden in 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 aangereiden? Graag de relatieve en absolute cijfers van 1 januari 2018 tot en met 30 juni 2023. Graag een overzicht:
 - a) Per maand;
 - b) Per jaar;
 - c) Per gemeente;
 - d) Per provincie;
 - e) Per kunstwerk;
 - f) Per type kunstwerk;
 - g) Per type voertuig (auto, lichte vracht, vrachtwagen, bus,...);
 - h) In welke omstandigheden gebeurden de ongevallen?
 - i) Wat was de ernst van de schade?
 - j) Kwam de stabiliteit van het kunstwerk in het gedrang?
 - k) Hoelang waren de kunstwerken buiten gebruik?
 - l) Hoeveel bedroegen de herstelkosten? Graag een opsplitsing per kunstwerk en aanrijding.
 - m) Welke verwondingen liep het slachtoffer daarbij op? Graag een onderscheid naargelang het slachtoffer dodelijk verwond werd, zwaargewond, lichtgewond of niet gewond was.

3. Hoeveel kunstwerken werden in 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 aangereden door het verkeerd inschatten van de hoogte van het kunstwerk en het voertuig? Graag de relatieve en absolute cijfers van 1 januari 2018 tot en met 30 juni 2023. Graag een overzicht:
- a) Per maand;
 - b) Per jaar;
 - c) Per gemeente;
 - d) Per provincie;
 - e) Per kunstwerk;
 - f) Per type kunstwerk;
 - g) Per type voertuig (auto, lichte vracht, vrachtwagen, bus,...);
 - h) In welke omstandigheden gebeurden deze ongevallen?
 - i) Wat was de ernst van de schade?
 - j) Kwam de stabiliteit van het kunstwerk in het gedrang?
 - k) Hoelang waren de kunstwerken buiten gebruik?
 - l) Hoeveel bedroegen de herstelkosten? Graag een opsplitsing per kunstwerk en aanrijding.
 - m) Welke verwondingen liep het slachtoffer daarbij op? Graag een onderscheid naargelang het slachtoffer dodelijk verwond werd, zwaargewond, lichtgewond of niet gewond was.
4. Hoeveel draagconstructies (brugpijlers) van kunstwerken werden in 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 aangereden? Graag de relatieve en absolute cijfers van 1 januari 2018 tot en met 30 juni 2023. Graag een overzicht:
- a) Per maand;
 - b) Per jaar;
 - c) Per gemeente;
 - d) Per provincie;
 - e) Per kunstwerk;
 - f) Per type kunstwerk (bruggen, viaducten, tunnels,...);
 - g) Per type voertuig (auto, lichte vracht, vrachtwagen, bus,...);
 - h) In welke omstandigheden gebeurden deze ongevallen?
 - i) Wat was de ernst van de schade?
 - j) Kwam de stabiliteit van het kunstwerk in het gedrang?
 - k) Hoelang waren de kunstwerken buiten gebruik?
 - l) Hoeveel bedroegen de herstelkosten? Graag een opsplitsing per kunstwerk en aanrijding.
 - m) Welke verwondingen liep het slachtoffer daarbij op? Graag een onderscheid naargelang het slachtoffer dodelijk verwond werd, zwaargewond, lichtgewond of niet gewond was.

5. Hoeveel ongevallen met kunstwerken andere dan een aanrijding wegens het verkeerd inschatten van de hoogte van het kunstwerk/voertuig of het aanrijden van de draagconstructies, gebeurden er in 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023? Graag de relatieve en absolute cijfers van 1 januari 2018 tot en met 30 juni 2023. Graag een overzicht:
- a) Per maand;
 - b) Per jaar;
 - c) Per gemeente;
 - d) Per provincie;
 - e) Per kunstwerk;
 - f) Per type kunstwerk (bruggen, viaducten, tunnels,...);
 - g) Per type voertuig (auto, lichte vracht, vrachtwagen, bus,...);
 - h) Om welke soort aanrijding ging het in deze gevallen?
 - i) In welke omstandigheden gebeurden deze ongevallen?
 - j) Wat was de ernst van de schade?
 - k) Kwam de stabiliteit van het kunstwerk in het gedrang?
 - l) Hoelang waren de kunstwerken buiten gebruik?
 - m) Hoeveel bedroegen de herstelkosten? Graag een opsplitsing per kunstwerk en aanrijding.
 - n) Welke verwondingen liep het slachtoffer daarbij op? Graag een onderscheid naargelang het slachtoffer dodelijk verwond werd, zwaargewond, lichtgewond of niet gewond was.
6. Volgens het Vademecum Vergevingsgezinde Wegen (VVW) vormt de boven het maaiveld uitkomende draagstructuur van een brug altijd een obstakel en is een afschermende constructie aanbevolen (kerend vermogen H4B).

Was een afschermende constructie aanwezig op de locaties van de ongevallen? Graag relatieve en absolute cijfers van 1 januari 2018 tot en met 30 juni 2023.

- a) Graag een overzicht per aanrijding.
 - b) Waarom wel/niet?
 - c) Had een afschermende constructie de schade aan de infrastructuur kunnen beperken of vermijden?
7. Wordt (een deel van) de herstelkosten teruggevorderd van de (verzekeringsmaatschappij van de) betrokken chauffeur?

Zo ja, welk bedragen werden er teruggevorderd en hoeveel van die bedragen werden effectief teruggestort?

Zo niet, waarom niet?

Graag relatieve en absolute cijfers van 1 januari 2018 tot en met 30 juni 2023. Graag een overzicht per aanrijding.

8. Hoe evalueert de minister deze cijfers?

ANTWOORD

op vraag nr. 1485 van 21 juni 2023

van **SOFIE MERTENS**

1. De onderstaande cijfers hebben betrekking op de bruggen en de kokers met een overspanning van meer dan vijf meter en de keermuren met een hoogte van minstens twee meter. De eerste tabel toont het absolute aantal kunstwerken per type en per provincie. Daaronder zijn het aantal opgeleverde kunstwerken in 2018 tot en met 2023 opgenomen. De derde tabel toont het aantal kunstwerken per type en per gemeente.

Type provincie	Brug	Koker	Keermuur	Totaal
Antwerpen	557	152	31	740
Limburg	371	58	1	430
Oost-Vlaanderen	573	52	23	648
Vlaams-Brabant	388	48	18	454
West-Vlaanderen	695	82	47	824
Totaal	2584	392	120	3096

Bouwjaar per provincie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Antwerpen	4	3	7	5	4		23
Limburg	3		7	2	6	1	19
Oost-Vlaanderen	17	12	4	3	1	2	39
Vlaams-Brabant	3	2		4	9		18
West-Vlaanderen	1	3	7	1	4	1	17
Totaal	28	20	25	15	24	4	116

Type per gemeente	Brug	Koker	Keermuur	Totaal
Aalst	20	6	5	31
Aalter	16	3		19
Aarschot	20	3	1	24
Aartselaar	1		1	2
Affligem	6			6
Alken	3	2		5
Alveringem	50			50
Antwerpen	137	96	16	249
Ardoos	6		1	7
Arendonk	6			6
As	2	1		3

Asse	5	2		7
Assenede	3			3
Avelgem	7			7
Balen	6			6
Beernem	6			6
Beerse	3	2		5
Beersel	9	1		10
Bekkevoort	5			5
Beringen	10			10
Berlare	2			2
Bertem	3	1		4
Beveren	26	12		38
Bierbeek	4	1		5
Bilzen	10			10
Blankenberge		1		1
Bocholt	7			7
Boechout	1			1
Bonheiden		1		1
Boom	9		1	10
Boortmeerbeek	4			4
Borgloon	4		1	5
Bornem	2	2		4
Borsbeek	1			1
Boutersem	5			5
Brasschaat	1	1		2
Brecht	18			18
Bredene	4			4
Bree	12			12
Brugge	115	27	18	160
Brussel			1	1
Damme	24	1	4	29
De Haan	2	1		3
De Panne	9			9
De Pinte	4			4
Deerlijk	5			5
Deinze	7			7
Denderleeuw	6			6
Dendermonde	13			13
Dentergem	2			2
Dessel	3			3
Destelbergen	17	1		18
Diepenbeek	19	3		22
Diest	12	1		13

Diksmuide	10	1		11
Dilbeek	18	1	1	20
Dilsen-Stokkem	6			6
Drogenbos	1			1
Duffel	1			1
Edegem	1			1
Eeklo	11	1	2	14
Erpe-Mere	6	1		7
Evergem	14	6		20
Galmaarden	2			2
Gavere	4			4
Geel	24	3		27
Genk	39	7		46
Gent	160	7	11	178
Geraardsbergen	12			12
Gingelom	3			3
Gistel	7	1		8
Glabbeek	1			1
Grimbergen	22			22
Grobbendonk	13			13
Haacht	3			3
Haaltert	1			1
Halen	5	3		8
Halle	24	2		26
Ham	13	2		15
Hamme	3			3
Hamont-Achel	3			3
Harelbeke	22	4	2	28
Hasselt	49	25		74
Hechtel-Eksel	9			9
Heist-Op-Den-Berg	5			5
Hemiksem	1			1
Herent	1			1
Herentals	18	2	2	22
Herk-De-Stad	4			4
Herne	1			1
Herselt	2			2
Herzele	1			1
Heusden-Zolder	9			9
Hoegaarden	10			10
Hoeilaart	8		3	11
Hoeselt	9	1		10
Holsbeek	5			5

Hooglede	2			2
Hoogstraten	7			7
Houthalen-Helchteren	3	1		4
Houthulst	4	1		5
Hulshout	2			2
Ichtegem	1			1
Ieper	16	1		17
Ingelmunster	6	1		7
Izegem	10		1	11
Jabbeke	10	2		12
Kampenhout	4			4
Kapelle-Op-Den-Bos	2			2
Kasterlee	4	2		6
Keerbergen	1			1
Kinrooi	1			1
Kluisbergen	1			1
Knesselare	1			1
Knokke-Heist	15	6	8	29
Koksijde	4			4
Kontich	4			4
Kortemark	2			2
Kortenberg	3	1		4
Kortrijk	67	3	2	72
Kraainem	6	1		7
Kruibeke	11			11
Kruishoutem	7			7
Kuurne	2			2
Laakdal	7			7
Laarne	3			3
Lanaken	12			12
Landen	3	1		4
Langemark - Poelkapelle	1			1
Lebbeke	2			2
Lede	2	1		3
Ledegem	2			2
Lendelede	1			1
Leuven	32	11	3	46
Lichtervelde	6			6
Liedekerke	1			1
Lier	18	2	2	22
Lille	9	2		11
Linter	2			2
Lochristi	4			4

Lokeren	16			16
Lommel	12			12
Londerzeel	3			3
Lo-Reninge	26			26
Lovendegem	5			5
Lummen	30	1		31
Maaseik	7			7
Maasmechelen	17	6		23
Machelen	30	2	3	35
Maldegem	13			13
Mechelen	62	12	2	76
Meerhout	5			5
Meeuwen-Gruitrode	5			5
Meise	5			5
Melle	10	4		14
Menen	15		2	17
Merelbeke	20			20
Middelkerke	15	2		17
Moerbeke	5			5
Mol	16	1	3	20
Moorslede		1		1
Mortsel		2		2
Nazareth	8	1		9
Neerpelt	9	1		10
Nevele	13			13
Niel	2			2
Nieuwpoort	23	3		26
Nijlen	6			6
Ninove	7			7
Olen	9		1	10
Oostende	27	6	1	34
Oostkamp	23	5		28
Oostrozebeke	1			1
Oudenaarde	19			19
Oudenburg	16	1		17
Oudergem		1		1
Oud-Heverlee	7	2		9
Oud-Turnhout	2	1		3
Overijse	10	1		11
Overpelt	14	1		15
Peer	6			6
Pittem	2			2
Poperinge	4	1		5

Puurs	10	3		13
Ranst	18	1		19
Ravels	1			1
Retie	4			4
Riemst	8			8
Rijkevorsel	4			4
Roeselare	11	1	4	16
Ronse	2			2
Roosdaal	1			1
Rotselaar	8			8
Rumst	8	1		9
Scherpenheuvel-Zichem	9			9
Schoten	14			14
Sint-Gillis-Waas	2			2
Sint-Katelijne-Waver	9	1		10
Sint-Laureins	8			8
Sint-Lievens-Houtem	2			2
Sint-Niklaas	14	2	4	20
Sint-Pieters-Leeuw	4	1		5
Sint-Truiden	11			11
Spiere-Helkijn	3			3
Stabroek	5	6	1	12
Steenokkerzeel	3			3
Stekene	2	2		4
Temse	19	1	1	21
Ternat	5			5
Tervuren		3		3
Tessenderlo	7			7
Tielt	1			1
Tielt-Winge	1			1
Tienen	5	6		11
Tongerren	3	3		6
Torhout	4			4
Tremelo	1			1
Turnhout	10	2	1	13
Veurne	32	3	3	38
Vilvoorde	21	3		24
Vleteren	4			4
Voeren	5			5
Vorselaar	1			1
Vosselaar	1			1
Waarschoot	1			1
Waasmunster	8			8

Wachtebeke	5			5
Waregem	17	1		18
Wemmel	6			6
Wervik	9	2		11
Westerlo	12	1		13
Wetteren	10			10
Wevelgem	10	4		14
Wezembeek-Oppem	9		2	11
Wichelen	2			2
Wielsbeke	6			6
Wijnegem	6			6
Willebroek	16			16
Wingene	2			2
Wommelgem	6	2		8
Wuustwezel	9			9
Zandhoven	10	2		12
Zaventem	20	1	4	25
Zedelgem	6	2		8
Zeile	3			3
Zelzate	6	4		10
Zemst	17	2		19
Zingem	2			2
Zoersel	2			2
Zomergem	5			5
Zonhoven	4	1		5
Zonnebeke	6			6
Zottegem	4			4
Zuilenkerke	5			5
Zulte	4			4
Zutendaal	1			1
Zwalm	1			1
Zwevegem	9		1	10
Zwijndrecht	5	4	1	10
Totaal	2584	392	120	3096

2. Dergelijke zaken worden niet op deze manier bijgehouden. Er zijn vaak aanrijdingen waarvan de beheerder niet tijdig op de hoogte gesteld wordt of waar er vluchtmisdrijf gepleegd wordt. In beide gevallen kan niet vastgesteld worden wat de oorzaak van de schade is.
3. Dergelijke zaken worden niet op deze manier bijgehouden. Er zijn vaak aanrijdingen waar de beheerder niet tijdig van op de hoogte gesteld wordt of waar er vluchtmisdrijf gepleegd wordt. In beide gevallen kan niet vastgesteld worden wat de oorzaak van de schade is. Zeker in geval van aanrijding van het brugdeel stelt de beheerder vast dat zelfs op zeer hoge bruggen vaak schade door aanrijding is. Alle bruggen in het beheer zijn hoger dan de wettelijk toegelaten hoogte, tenzij anders aangegeven.

4. Dergelijke zaken worden niet op deze manier bijgehouden. Er zijn vaak aanrijdingen waar de beheerder niet tijdig van op de hoogte gesteld wordt of waar er vluchtmisdrijf gepleegd wordt. In beide gevallen kan niet vastgesteld worden wat de oorzaak van de schade is. Bij grote aanrijdingen krijgt de beheerder telkens een melding door via de politie.
5. Zie het antwoord op deelvraag 3.
6. Waar noodzakelijk en technisch mogelijk, zijn dergelijke afschermende constructies steeds voorzien.
7. Indien de schadeverwekker bekend is, worden deze teruggevorderd.
8. Uiteraard is elk ongeval een ongeval te veel. Aanrijdingen van bruggen gerelateerd aan hoogte worden meestal veroorzaakt door onoordeelkundig en te hoog geladen voertuigen. Indien een brug te laag is voor de wettelijk toegelaten hoogte van de voertuigen, wordt dit apart signaleerd. Voor nieuw te bouwen bruggen wordt er steeds getracht om nog grotere vrije hoogtes te respecteren, zodat er nog een extra marge ontstaat. Verder worden ook waar mogelijk de vaste obstakels (bv. pijlers) voorzien van afschermende constructies die zowel de brug beschermen als de gevolgen van een ongeval voor de aanrijder verminderen.